

Seminer

Dr. Bülent GÜRBÜZ

ÖLÇEK

- Bazı ölçme araçlarına verilen ad.
- Nesnelere sayılar vermede ve bu sayıların kullanılmasında uyulması gerekli kurallar ve kısıtlamaları belirtmek için kullanılır.
- Cetvel ve metre gibi ölçme araçları üzerindeki bölmeleri belirtmek için kullanılır.

Ölçek

- ✦ Belli bir obje ya da olayın, belli bir özelliğe sahip oluş derecesini belirlemek için kullanılan ölçme araçlarıdır. (metre, cetvel, termometre, başarı testi, tutum ölçeği...)
- ✦ Ölçek, ölçme sonuçlarının matematiksel nitelikleri olarak da tanımlanır.

ÖLÇEK TÜRLERİ

- ***Sınıflama Ölçekleri***
- ***Sıralama Ölçekleri***
- ***Eşit Aralıklı Ölçekler***
- ***Oranlı Ölçekler***

Sınıflama Ölçekleri

- Belli bir gruba ait olup olmamayı gösteren ölçüler veren ölçeklere sınıflama ölçekleri denir.
- İnsanların cinsiyet (kadın-erkek), medeni hal (evli-bekar-boşanmış) gibi kategorilere ayrılması, iyi bir örnektir.
- Bu ölçekte nesnelere verilen sayıların sayısal anlamları yoktur, onlar miktar belirtmezler.
- Sınıflama ölçekleri eğitimde pek kullanılmaz

Sıralama Ölçekleri

Sadece sıra bildiren ölçüler verebilen ölçeklere sıralama ölçekleri denir. Bu ölçekte nesnelere, bir özelliğe en az sahip olandan en çok sahip olana ya da en çok sahip olandan en az sahip olana doğru sıralanır ve her bir sıraya bir sayı verilir.

Bir gruptaki boy sırası, bir koşuda alınan dereceler, bir sınıftaki başarı sırası bu türdendir.

Eğitimdeki ölçmelerde elde edilen ölçme sonuçlarının pek çoğu sıralama ölçegindedir.

Eşit Araklı Ölçek

Eşit aralıklı ölçeklerde göreceli bir başlangıç noktası ve tanımlanmış, değişmez (tüm ölçek boyunca eşittir) bir birim vardır.

Eşit aralıklı ölçeklerdeki sıfır, o noktada ölçülen özelliğin gerçekten hiç bulunmadığı anlamına gelmez yani yokluk ifade etmez. Bu tür ölçeklerdeki sıfır noktası, sayısallaştırmayı kolaylaştıran bir başlangıç noktasıdır, doğal ya da mutlak sıfır noktası değildir.

Eşit Oranlı Ölçek

Eşit oranlı ölçeklerde gerçek bir sıfır noktası bulunduğu ve ölçek eşit aralıklara bölümlendiği için bu ölçekte elde edilen veriler üzerinde her türlü matematiksel işlem yapılabilir.

Ağırlık ve uzunluk ölçüleri bu tür ölçek esasına uygun olarak geliştirilmiştir.

Değerlendirme Nedir?

Ölçme sonucu

Ölçüt

Karşılaştırma

Karar
(değer yargısı)

